

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2016

W roku 2016 Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK kontynuowało realizację strategicznego projektu: *Program Stypendialny WIDOK*, zrealizowało projekt pt.: *Warsztaty reportersko-teatralne dla młodzieży polskiej i czeczeńskiej* oraz zorganizowało koncert zespołu *Białka/Babuka* w ramach Festiwalu Wschód Kultury/Inny Wymiar.

1. **Program Stypendialny WIDOK**

Autor i koordynator: Magdalena Godlewska-Siwerska

Program Stypendialny WIDOK istnieje od 2003 roku. Jest realizowany we współpracy z Fundacją im. Stefana Batorego (Program fundacji „Równe Szanse”), Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych – obsługa administracyjna. Środki są gromadzone na wydzielonym koncie bankowym. Podziałem stypendiów zajmuje się Rada Programu Stypendialnego w skład, której wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, darczyńców i sponsorów. W roku szkolnym 2016/2017 przyznaliśmy 16 stypendiów całorocznych wypłacanych przez 10 miesięcy od września 2016 do czerwca 2017; w tym 2 stypendia rodzinne po 200 zł miesięcznie. Gimnazjaliści otrzymują stypendia w wysokości 100 zł (4 osoby); licealiści otrzymują stypendia w wysokości 150 zł (7 osób). Od czterech lat w gronie stypendystów mamy młodzież czeczeńską. W tym roku wspieramy 9 osób.

Kryteria przyjęte przy wyborze stypendystów na rok szkolny 2016/2017 to: dotychczasowe osiągnięcia z preferencją osiągnięć humanistycznych, ogólna sytuacja rodzinna z uwzględnieniem dochodów i średniej ocen. Pierwszeństwo w dostępie do stypendiów mieli uczniowie ze szkół, których nauczyciele współtworzą fundusz stypendialny comiesięcznymi odpisami od pensji oraz stypendyści z lat ubiegłych.

Celem Programu Stypendialnego WIDOK jest udzielenie wsparcia finansowego uzdolnionej w różnych dziedzinach młodzieży pochodzącej z niezamożnych rodzin.

2. **Projekt „Warsztaty reportersko-teatralne dla młodzieży czeczeńskiej i polskiej” (maj/listopad 2016)**

koordynacja projektu: Katarzyna Siwerska

Warsztaty reportersko-teatralne dla młodzieży czeczeńskiej i polskiej, były kontynuacją projektu warsztatów teatralnych "Mieszkam w Białymstoku" zorganizowanych przez Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK w 2013 roku.

Uczestniczyła w nich młodzież białostocka; czeczeńska i polska.

Wspólnie przygotowali spektakl pt.: „Každy jest graczem“, w reżyserii Michała Stankiewicza, oparty na osobistych historiach opowiedzianych przez młodych uchodźców z Czeczenii. Uchodźcy mieszkają w Białymstoku od ponad 10 lat. Pomimo tego nie mamy wspólnych miejsc, w których moglibyśmy się wzajemnie poznać. Teatr może stać się taką platformą. W projekcie chcemy oddać głos młodym Czeczenom, którzy często mają więcej wspomnień z Polski niż z Czeczenii a wciąż są traktowani jak obcy.

Teatr to bezpośrednie spotkanie, intymna relacja widz aktor.

Z kolei reportaż to autentyczni bohaterowie, prawdziwe historie. Dlatego podczas warsztatów inspirowaliśmy się teatrem dokumentalnym, który łączy teatr z dziennikarstwem.

Warsztaty zorientowane były na: przestrzeń, uczestnictwo, działanie, spotkanie, rozmowę, kreatywność. Chcieliśmy wspólnie z uczestnikami przededefiniować rolę teatru, z jednostronnego widowiska, na które przychodzi się po to, aby obejrzeć, na przestrzeń, która może być wszędzie, którą ustanawiają i wypełniają przebywający i działający w niej razem ludzie, dla której najistotniejszą funkcją jest spotkanie się z drugim człowiekiem.

Premiera spektaklu odbyła się 18 listopada 2016 roku w Uniwersyteckim Centrum Kultury na ul. Ciołkowskiego 1 w Białymstoku.

Działanie zostało realizowane dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz przy wsparciu finansowym Miasta Białystok.

Partnerem projektu było Uniwersyteckie Centrum Kultury/ Uniwersytet w Białymstoku.

3. Organizacja koncertu Białka/Babuka, Festiwal Wschód Kultury/Inny Wymiar (1 września 2017, Zmiana Klimatu, ul. Warszawska 6)

koordynacja – Katarzyna Siwerska

U genezy naszej propozycji by podczas Festiwalu Wschód Kultury/Inny Wymiar pokazać koncert muzyki cygańskiej leży, poza wartością artystyczną wydarzenia, nasze najgłębsze przekonanie, że jest to najlepsza droga do poznania tego co współtworzy krajobraz wielokulturowego Białegostoku, regionu, Polski.

Wybór miejsca koncertu wynika z chęci stworzenia atmosfery rodem z cygańskiego domu, bez podziału na muzyków i odbiorców, gdzie każdy może stać się aktywnym uczestnikiem wydarzenia. We współczesnych realiach chcielibyśmy odtworzyć klimat dawnego cygańskiego świata. Przestrzeń Zmiany Klimatu nadaje się do tego idealnie.

W budynku odbywają się różne spotkania, koncerty, warsztaty. Miejsce będzie wcześniej odpowiednio zaaranżowane, by odbiorca mógł z łatwością poczuć się jak w prawdziwym cygańskim domu, gdzie za chwilę wszyscy usiądziemy przy jednym „ognisku” i wspólnie zaśpiewamy. Otwierając drzwi Zmiany Klimatu zapraszamy wszystkich do zasmakowania romskiego życia poprzez muzykę, taniec, otwartość i niesamowitą atmosferę jaką potrafi stworzyć zespół BIAŁKA podczas koncertu.

Wydarzenie będzie miało formę otwartego koncertu, podczas którego osoby uczestniczące będą miały okazję poczuć się jak na prawdziwej cygańskiej imprezie poprzez wspólne śpiewy, tańce, rozmowy.

Swoim działaniem chcemy kultywować tradycje romskie we współczesnej oprawie oraz oswajać ludzi z tą kulturą.

Dodatkową atrakcją wydarzenia będzie premiera teledysku do utworu „Luba”. Teledysk powstaje w ramach stypendium Prezydenta Miasta Białystok dla młodych twórców.

BABUKA w języku romskim znaczy lalka. Projekt BABUKA narodził się w 2015 roku z inicjatywy front-menki zespołu Białka - Nataszy Topor (wokalistki, kompozytorki oraz autorki tekstów), w której żyłach płynie cygańsko-ukraińsko-polska krew i która z wielką determinacją

kultywuje tradycje romskie. BABUKA łączy w sobie muzyczne tradycje folkloru cygańskiego z elektroniką i alternatywnym spojrzeniem na kulturę romską. Podczas koncertów prezentuje pieśni Cyganów (m.in. z Rosji, Węgier, Serbii) w nowoczesnych, świeżych aranżacjach. Zespół pracuje obecnie nad pełnometrażową płytą, na której znajdą się tradycyjne pieśni romskie w ich aranżacjach.

4. Działania dotyczące digitalizacji archiwalnych fotografii:

- 11.03.2016 - wystawa „Augustis i Sołowiejczyk” w Muzeum Chagalla w Witebsku na Białorusi;
- udział wystawy albom.pl w międzynarodowym projekcie artystycznym "À la frontiere! Stare i nowe granice w Europie" - Triest (1.03.2016, Studio Tommaseo), Belgrad (2.06.2016 Gallery PODROOM – Cultural Centre of Belgrade);
- 2.05-30.08 2016 - realizacja projektu „Mołdawscy Sybiracy - cyfryzacja archiwalnych zbiorów Femina Nova lex Nova”, dofinansowanego w ramach programu RITA Fundacji Edukacja dla Demokracji w wysokości 39 980,00 pln;
- 20 października 2016 - otwarcie wystawy „Augustis” w Obwodowym Muzeum Krajoznawczym w Brześciu na Białorusi;
- 28 października 2016 otwarcie wystawy archiwalnej fotografii funeralnej „To co nie umiera nie żyje” w Galerii Arsenał w Białymstoku. Produkcję wystawy sfinansował Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.